

نام درس: پرستاری در اختلالات سلامت مادر و نوزاد

کد درس ۲۲

پیش نیاز یا همزمان: پرستاری بهداشت مادر و نوزاد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

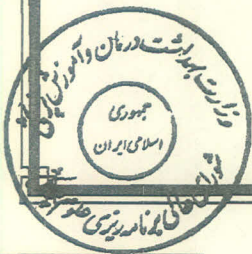
هدف کلی درس: هدف این درس ایجاد توانائی در دانشجو برای شناخت نیازها، مسائل و مشکلات جسمی، روانی و اجتماعی افراد خانواده در انتظار فرزند به خصوص مادر و نوزاد در معرض خطر. کسب آگاهی در مورد اهمیت آموزش در پیشگیری از عوارض در موارد آسیب پذیری (The high risk conditions) در مادر و نوزاد. تأکید بر نظریه ها، تئوری ها و اصول علمی پرستاری پایه ای خواهد بود برای کاربرد فرآیند پرستاری مبتنی بر تفکر انتقادی، تحقیق در مراقبت بهداشتی از مادران و خانواده های آسیب پذیر.

شرح درس: این درس شامل موارد غیر طبیعی و موقعیت های آسیب پذیری در مراحل مختلف باروری (حاملگی، زایمان، بعد از زایمان، نوزادان و مشکل نازائی) می باشد به دانشجو فرصت داده می شود با حضور فعال در آموزش نظری و عرصه های مختلف خدمات، توانائی های لازم را برای بررسی و شناخت خانواده در موقعیت های بحرانی به خصوص مادر و نوزاد در معرض خطر کسب نمایند و مشکلات بالفعل و بالقوه سلامت آن ها را تشخیص داده، تدابیر پرستاری مبتنی بر شواهد در موقعیت های خاص را انجام دهد.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری)

معرفی موارد غیر طبیعی یا موارد آسیب پذیری:

- بارداری آسیب پذیر
- استفراغ های وخیم حاملگی، تعریف، علل، تدابیر پرستاری و آموزش های لازم مبتنی بر تشخیص های پرستاری
- اختلالات فشار خون در بارداری، تعریف، و طبقه بندی فشار خون در بارداری، پره اکلامپسی و اکلامپسی، تعریف، علائم، علل، تدابیر درمانی و مراقبت های پرستاری.
- خونریزی های دوران بارداری
- خونریزی های نیمه اول بارداری: سقط، مول هیداتی فرم، حاملگی خارج از رحم تعریف، انواع، علائم و نشانه ها، اقدامات درمانی و تدابیر پرستاری مربوطه بر اساس فرآیند پرستاری
- خونریزی های نیمه دوم بارداری: اختلالات جفت (جفت سر راهی و جدا شدن زودرس جفت) تعریف علائم و نشانه ها، تشخیص، درمان و مراقبت های پرستاری مربوطه مبتنی بر شواهد
- مشکلات همراه با خونریزی در بارداری: هیپوفیبرینوژنمی، اختلالات انتقادی منتشر داخل عروق، تعریف، علل، علائم و نشانه ها، تشخیص، درمان و مراقبت های پرستاری مربوطه بر اساس تشخیص های پرستاری
- اختلالات مایع آمنیوتیک (پلی هیدروآمنیوس، اولیگوهایدروآمنیوس) انواع، علائم و نشانه ها، تشخیص، درمان و مراقبت های پرستاری مربوطه. بر اساس فرآیند پرستاری
- بیماری های داخلی و جراحی در بارداری شامل: تعریف، علائم و نشانه ها، راه های تشخیصی، مراقبت های پرستاری، مبتنی بر شواهد و تشخیص های پرستاری
- اختلالات غدد آندوکرینی: دیابت و تاثیر آن بر حاملگی، تاثیر حاملگی بر دیابت، هیپر تیروئیدسیم و هیپوتیروئیدسیم مراقبت های پرستاری مبتنی بر تشخیص های پرستاری

- بیماری های قلبی و عروقی در بارداری و تاثیر آن بر حاملگی و بالعکس ، تاثیر حاملگی بر بیماری قلبی و عروقی

- کم خونی ها: کم خونی فیزیولوژیک ، فقر آهن ، کمبود اسید فولیک ، تالاسمی ، سیکل سل

- اختلالات ریوی: آسم و بیماری سل ، مراقبتهای پرستاری مبتنی بر شواهد

- بیماری های عفونی و ویروسی در بارداری: توکسوپلاسموز ، سرخجه ، سیتومگالوویروس ، تبخال

ویروسی ، ایدز ، هپاتیت های ویروسی ، آنفلوآنزا ، عفونت دستگاه ادراری ، سوزاک ، سیفلیس

- آپاندیسیت در حاملگی ، ضربه به شکم ، مراقبتهای پرستاری بر اساس فرآیند پرستاری

• وضعیت های آسیب پذیر جنین : حاملگی چند قلو ، ناسازگای های Rh و ABO زجر جنینی ، مرگ داخل رحمی

جنین ، تعریف ، علائم ، روش های تشخیص ، درمان و تدابیر پرستاری با توجه بر تشخیص های پرستاری

• زایمان های آسیب پذیر

- زایمان سریع ؛ علت ، علائم و نشانه ها ، تشخیص ، درمان و مراقبت های پرستاری مبتنی بر تشخیصهای

پرستاری

- زایمان مشکل (Dystocia) ، علل ، علائم و نشانه ها ، تشخیص ، درمان و مراقبت های پرستاری بر اساس فرآیند

پرستاری

- زایمان زودرس ، پارگی زودرس کیسه آب ، پرولاپس بند ناف ، زایمان پس از موعد (دیررس) ، علل ، علائم

، عوارض ، اقدامات درمانی و مراقبت های پرستاری در هر یک از موارد فوق بر اساس فرآیند پرستاری

• زایمان های ابزار مند یا تهاجمی

القاء زایمان (Induction of labor) ، اپی زیاتومی ، زایمان با فورسپس ، زایمان با واکيوم (وانتوز) ، سزارین ؛

تعریف ، انواع ، دلایل انجام ، عوارض ، مراقبت های پرستاری قبل حین و پس از زایمان با توجه بر کاربرد فرآیند

پرستاری

- نوزادان آسیب پذیر

- تعریف ، نوزاد نارس ، کم وزن و دیررس؛ مشخصات ، عوارض ، مراقبت های پرستاری با توجه به تشخیص های

پرستاری

- اختلالات همولیتیک نوزاد ، یرقان فیزیولوژیک ، یرقان بیماری زا ، ناسازگای های Rh و ABO ، درمان بیماری

های همولیتیک و مراقبت های پرستاری مربوطه (فتو تراپی ، دارودرمانی ، تعویض خون) ، هیپرترمی ، هیپوگلیسمی

، خفگی ، سندرم دیسترس تنفسی در نوزادان ، احیاء نوزاد ، تدابیر درمانی و مراقبت های پرستاری با توجه به

تشخیص های پرستاری ، عکس العمل خانواده در مقابل فرزند ناهنجار و مرده و نوزاد آسیب پذیر و نقش پرستار در

تطبیق خانواده با وضعیت جدید.

• صدمات زایمانی و عوارض بعد از زایمان

- صدمات وارد به مادر در حین زایمان:

خونریزی های حین زایمان ، هماتوم ، وارونه شدن رحم ، پارگی های کانال زایمان ، آمبولی مایع آمنیوتیک ، احتباس

جفت ، تاخیر در جمع شدن رحم ؛ تعریف ، علت ، علائم و نشانه ها ، تشخیص های پرستاری ، درمان و مراقبت های

پرستاری در هر یک از موارد فوق

• صدمات وارد به نوزاد:

صدمات وارد به جمجمه ؛ سفال هاتوم ، بوس زایمانی ، کاپوت سوکسیدانوم، شکستگی استخوان جمجمه ، خونریزی داخل مغزی، صدمات سیستم عصبی ، فلج عصب صورتی ، صدمه به عصب فرنیخ ، آسیب به شبکه بازویی) ، شکستگی استخوان ترقوه ، بازو ، ران و در رفتگی پاها ، علائم و نشانه ها ، تشخیص ، درمان و مراقبت های پرستاری بر اساس فرآیند پرستاری

• عوارض بعد از زایمان :

- ترومبوآمبولی ، ترومبوفلبیت ، آمبولی ریه

- عفونت ها: عفونت دستگاه تناسلی (آندومتریت ، PID ، سالپنژیت)

- عفونت زخم ، عفونت دستگاه ادراری ، عفونت پستان ها (ماستیت و آبسه پستان) ؛ علل ، علائم ، تشخیص ، درمان و تدابیر پرستاری با توجه به تشخیص های پرستاری

• نازائی و عقیمی

- تعریف ، انواع ، علل (نازایی در مردان و در زنان)

- روش های تشخیص کمک ناباروری، تکنولوژیهای پیشرفته در نازایی، نظر اسلام در روشهای کمک باروری

و لقاح مصنوعی و تدابیر درمانی و نقش پرستار در ارائه مشاوره های ضروری

- خشونت بر علیه زنان

- مراقبت های پرستاری و آموزش های لازم

تذکر: مطالعه بعضی مطالب را می توان با دادن (Hand out) و یا معرفی منابع به عهده دانشجو گذاشت (Self study)

منابع اصلی درس:

1. Burroughs, A., & Leifer, G., Maternity Nursing: An Introductory Text.(last ed.) . Philadelphia: W.B.Saunders.
2. Dickason, E.J., Silverman. B.L., Kaplan, J. , Maternal Infant Nursing Care. (last ed.) . St Louis: Mosby.
3. Littleton , L.J., Engebretson, J.C., Maternal Neonatal and Women's Health Nursing.
4. Lowdermilk, D.L., Perry, S.E., Bobak,I.M., Maternity Neonatal and Women's Health Care.(last ed.) .St Louis: Mosby.
5. Murray, S.S., Mckinney, E.S., Gorrie, T.M., Foundations of Maternal-Newborn.Nursing.(last ed.). Philadelphia: W.B.Saunders.
6. Olds, s.B., London, N.L., Landewig, P.W.,Maternal Newborn Nursing:A Family and Community Based Approach. (last ed.) . Upper Saddle River:Prentice Hall.
7. Sherwen, W., Scoloveno, M.A. , Clinical Companion for Maternity Nursing: Childbearing Family. (last ed.).
8. Simpson, K.R., & Creehan, P.A. , Prenatal Nursing. (last ed.). Philadelphia: Lippincott.
9. Wong, D.L., Perry, S.E, Hockenbury, N., Maternal Child Nursing Care.(last ed.) .St Louis: Mosby.

شیوه ارزیابی دانشجو: :

نظری:

- پرسش و پاسخ در هر جلسه
- ارائه تکالیف کلاسی (ترجمه ، کنفرانس)
- آزمون میان دوره ای
- آزمون پایان نیمسال

